

*Волощук О.Р.
здобувач вищої освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальність 101 «Екологія»
науковий керівник: Масюк О.М.
к.б.д., доцент кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
sasavolosuk98@gmail.com*

ПРОБЛЕМИ ПОВ'ЯЗАНІ З ПОБУТОВАНИМИ ВІДХОДАМИ ТА ШЛЯХИ ВІРШЕННЯ

У нас час тема екології займає одну із найпопулярніших тем для обговорення. З екранів телевізорів, на сучасних платформах інтернету, кажуть про екологічні меблі, екопакети, одяг та все інше, що екологічний стан все поганіше, але екологія і стан навколишнього середовища це різні поняття. У людей сформулювалося думка, що екологія насамперед пов'язана зі забрудненням навколишнього середовища, а не з вивченням взаємозв'язків живих організмів між собою. Екологічна грамотність суспільства потребує розуміння того, як побудована жива природа, які закони природи потрібно враховувати для того щоби жити у симбіозі.

Зі зростанням населення зросла кількість побутових відходів. Пластик, папір, метал, скло, харчові відходи стали серйозною проблемою для природи. В атмосферу потрапляє велика кількість вуглекислого газу, що спричиняє парниковий ефект та зміну клімату. Економічні проблеми України стали причиною того, що не було часу звертати увагу на екологічне становище. Ось декілька основних проблем, які чекають Україну незабаром: збільшення відходів (щороку збільшується кількість нелегальних звалищ); пластик у річках та ґрунті. Причиною погіршення навколишнього середовища областей стала їх спеціалізація. Наприклад, південно-східна частина України має значні запаси сировини для важкої індустрії. Через це тут функціонує велика кількість промислових підприємств видобувної промисловості та металообробки. Найважливішим аспектом, що перешкоджає покращенню, стає людський фактор. Побутові відходи поділяють на тверді та рідкі. Щороку Україна імпортує сотні тисяч тонн сміття у відсортованому або частково переробленому вигляді. Тим часом щодня на звалища вивозять сотні тисяч відходів.

На одного українця щороку припадає від 230 до 330 кг побутових відходів(за даними РВН 2020). Україна змогла б відмовитися від закупівлі вторинної сировини, якби вміло почала використовувати ресурси, які йдуть на сміття щодня. Для того, щоб сміття приносило прибуток потрібно «попрацювати» на сміття. По-перше, потрібно заохотити людей сортувати сміття, по-друге, створити всі необхідні умови. Інформацію можна розповсюджувати через медіасферу, яка має великий вплив на людину. Розповідати дітям у школах та садочках. Маленьким дітям можна надавати інформацію у вигляді ігор та мультиків.

Зараз молоде покоління турбується про навколишній стан природи країни. Розв'язувати питання з надлишком сміття взялися волонтери, прибирання сміття, узбережжя водойм тощо. Чернівецька область одна з перших запровадила ідею сортування сміття. На жаль, цього не достатньо. Сортування побутових відходів полегшить ситуацію з сировиною, контейнери для одягу, який потім сортують, якщо одяг має цілісний вигляд, відправляють у дитячі будинки, малозабезпеченим людям. Україні потрібно перейти від лінійного виробництва до циркулярного.

Будувати великі заводи для перероблення сміття це дорого, але робити вторинну сировину дешевше. Україна може виготовляти флекс (подроблений пластик) і вже на цьому етапі продавати його закордон. Наприклад, в Індії виготовляють піщану черепицю або тротуарну плитку за допомогою флексу та піщаної основи, є технології, коли до складу асфальту додають гранули пластику, тим самим асфальт більш надійний, а термін експлуатації збільшується в десятки разів. Бутум частково замінюють на пластикові частинки. Таким чином, можна вирішити одночасно декілька проблем: дороги та надлишок пластику. Після війни це ще один варіант, як можна відбудувати країну.

Також спалювання перероблених відходів може забезпечити міста не тільки електроенергією, а ще й опаленням. Біовідходи переробляти. На даний час є декілька способів перероблення : котли Лапса, центрифугування та екструдкування. Харчові відходи можна переробляти на корм для тварин, робити з них добрива для ґрунтів, що позитивно для родючих земель України. Для вирішення потрібно почати використовувати концепцію сталого розвитку, так як було заплановано. За основу взяти принцип екоресурсної місткості, що обумовлює обмеження експлуатації природних ресурсів, та принцип сталого споживання та виробництва. Раціонально підійти до розв'язання питань які завдають найбільшу шкоду природі, також почати розробляти план дії, як будемо відновлювати природні аспекти після закінчення війни. Важливу роль відіграє екологічна культура, де потрібно розповідати не про те, що можна купити екопродукцію, а про те що потрібно раціонально використовувати ресурси які нам дала природа. Почати використовувати новітні технології для відновлення та охорони природних ресурсів. Замінити старі технології на виробництвах на новітні, дотримуватися екологічних стандартів, повторне використання та перероблювання побутових відходів. Людство повинне допомагати природі, а не знищувати її за ради амбіцій та принципів.